

Besluit

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld ingevolge artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 voor Zebra Gasnetwerk B.V.

Ons kenmerk : ACM/UIT/540424
Zaaknummer : ACM/20/038600

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) uitvoering aan artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet. Op grond hiervan moet de ACM voor iedere netbeheerder afzonderlijk de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor), de kwaliteitsterm (hierna: q-factor) en het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld (hierna: rekenvolumina) vaststellen.
2. Aanleiding voor dit besluit is de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) van 28 november 2019.¹ In deze uitspraak heeft het CBb het gewijzigde methodebesluit voor de regionale netbeheerders gas van 24 januari 2019 vernietigd, voor wat betreft de hoogte van de WACC voor 2021. Vervolgens heeft het CBb zelf de hoogte van de WACC bepaald. Op basis hiervan herzielt de ACM het herstel x-factorbesluit Zebra Gas van 18 juni 2019.² Voor de leesbaarheid zijn de sterk gewijzigde randnummers ten opzichte van het herstel x-factorbesluit van 18 juni 2019 geel gemarkeerd.
3. Dit besluit stelt de x-factor, kwaliteitsterm en rekenvolumina vast voor de netbeheerder Zebra Gasnetwerk B.V. (hierna: Zebra). De ACM stelt dit besluit vast voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 (hierna: zevende reguleringsperiode).
4. Dit besluit bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstukken 2 en 3 bevatten de procedure van totstandkoming en het wettelijk kader van dit besluit. Hoofdstuk 4 gaat in op het vaststellen van de begininkomsten. In hoofdstuk 5 worden de wijzigingen toegelicht. Hoofdstuk 6 gaat over de relatie tot de tarievenbesluiten. Hoofdstuk 7 bevat het dictum.
5. De ACM heeft twee bijlagen toegevoegd aan het besluit. Bijlage 1 bevat een overzicht van de gehanteerde gegevens (op hoofdlijnen) om te komen tot vaststelling van de x- en q-factor. Bijlage 2 bevat de rekenvolumina die de ACM met dit besluit vaststelt. De ACM verwijst naar de internetpagina van de ACM, www.acm.nl, voor de volledige berekeningswijze van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina. Deze bijlagen zijn een integraal onderdeel van onderhavig besluit.

¹ CBb 28 november 2019. ECLI:NL:CBB:2019:636.

² Besluit van 18 juni 2019 met kenmerk ACM/UIT/512653.

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

6. Op 30 augustus 2016 heeft de ACM in het oorspronkelijke methodebesluit (hierna: oude methodebesluit) de methode vastgesteld als bedoeld in artikel 81, eerste lid, van de Gaswet.³ Op basis van het oude methodebesluit heeft de ACM de uitvoeringsbesluiten zoals bedoeld in artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet, genomen. In deze besluiten stelde de ACM de x-factor, q-factor en rekenvolumina vast.
7. Het CBb heeft het oude methodebesluit op 24 juli 2018 vernietigd en de ACM opgedragen een nieuw methodebesluit te nemen.⁴ Op 24 januari 2019 heeft de ACM op grond van artikel 81, eerste lid, van de Gaswet en in lijn met de CBb uitspraak het nieuwe methodebesluit genomen⁵ en op basis hiervan het gewijzigde x-factor besluit op 18 juni 2019.⁶
8. Op 28 november 2019 heeft het CBb het gewijzigde methodebesluit vernietigd voor wat betreft de hoogte van de WACC in het jaar 2021 en hier vervolgens zelf in voorzien.⁷ Naar aanleiding van deze uitspraak herzielt de ACM het onderhavige x-factorbesluit. Het onderhavige besluit is genomen met toepassing van de door het CBb bepaalde hoogte van de WACC.
9. De financiële gegevens die de basis vormen voor de berekening van de x-factor worden in belangrijke mate ontleend aan de reguleringsdata die de netbeheerders desgevraagd aan de ACM hebben aangeleverd. De ACM heeft de meest recente reguleringsdata ontvangen in de periode april 2016 tot en met juli 2016, november 2017, november 2018 en juli 2020.
10. De gehanteerde gegevens en de berekening van de x-factor, de q-factor (zie Bijlage 1) en de rekenvolumina (zie Bijlage 2) zijn op 20 april 2016, 22 juli 2016 en 1 september 2016 voor een feitelijke controle aan de netbeheerders voorgelegd en mede naar aanleiding van die controle aangepast. Voor het onderhavige besluit heeft de ACM nieuwe gegevens opgevraagd bij de netbeheerder Stedin Netbeheer B.V. De ACM heeft op 7 juli 2020 de herziene conceptberekening van de x-factor voor een feitelijke controle voorgelegd aan Zebra. Zebra heeft geen reactie gegeven op de berekeningen.
11. Ten overvloede merkt de ACM op dat de x-factor, q-factor en de rekenvolumina gewijzigd kunnen worden, indien na onderhavig besluit blijkt dat de gehanteerde gegevens onjuist of onvolledig zijn. Nu uit de methode tot berekening van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina volgt dat de hoogte van de x-factor van een netbeheerder mede is gebaseerd op gegevens die van andere netbeheerders afkomstig zijn, kan een wijziging ook het gevolg

³ Besluit van 30 augustus 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/205071.

⁴ CBb 24 juli 2018, ECLI:NL:CBB:2018:348.

⁵ Besluit van 24 januari 2019 met kenmerk ACM/UIT/505470.

⁶ Besluit van 18 juni 2019 met kenmerk ACM/UIT/512653.

⁷ CBb 28 november 2019. ECLI:NL:CBB:2019:636.

zijn van onjuiste of onvolledige gegevens van andere netbeheerders. Mocht de ACM achteraf vaststellen dat bij het onderhavige besluit van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan, dan kan de ACM de x-factor en rekenvolumina in dit besluit, indien en voor zover nodig, aanpassen.⁸

3 Wettelijk kader

12. De wetgever heeft de ACM belast met de taak een reguleringsystematiek vast te stellen waarmee de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd. Jaarlijks stelt de ACM in tarievenbesluiten de maximumtarieven vast die iedere netbeheerder in rekening mag brengen voor het transport van gas aan afnemers en de dat transport ondersteunende diensten. De ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze transport- en aansluittarieven samenhangen met het onderhavige besluit en met de methode tot vaststelling van de x-factor, van de q-factor en van de rekenvolumina voor regionale netbeheerders gas⁹ (hierna: methodebesluit). De ACM hecht hier aan omdat deze begrippen, en de daarbij behorende besluiten van de ACM, onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

13. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81 van de Gaswet:

"1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast. Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.

2. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economisch verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van de netbeheerders wordt bevorderd.

3. De kwaliteitsterm geeft de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aan en heeft ten doel netbeheerders te stimuleren om de kwaliteit van hun transportdienst te optimaliseren.

4. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 81b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de Autoriteit Consument en Markt geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven."

---

⁸ Zie hierover CBB 18 januari 2018, ECLI:NL:CBB:2018:23.

⁹ De ACM stelt dit besluit vast voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021. Dit besluit is van toepassing op de netbeheerders die gas distribueren over transportnetten met een fijnmazig, regionaal karakter. Voor de netbeheerder van het landelijk net stelt de ACM separaat de methode van regulering vast.

14. De ACM stelt ten behoeve van het jaarlijkse tarievenvoorstel van de netbeheerders periodiek – voor iedere reguleringsperiode – de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina voor iedere netbeheerder vast. De ACM stelt met dit besluit de hoogte van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina vast door de methoden uit het methodebesluit toe te passen. De wettelijke grondslag voor onderhavig besluit is artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet:

“1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 81b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 81, eerste lid, vast:

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,*
- b. de kwaliteitsterm, en*
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld.”*

15. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks aan de ACM een voorstel voor de tarieven die zij ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten. Daarbij nemen de netbeheerders de bij onderhavig besluit door de ACM vastgestelde x-factor, q-factor en rekenvolumina in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81b, eerste lid, van de Gaswet:

“1. Iedere netbeheerder die het transport van gas verricht dat bestemd is voor levering aan afnemers zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas aan die afnemers en de dat transport ondersteunende diensten, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragere betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,*
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f of 12g,*
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 81a,*
- d. de formule*

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1},$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar $t-1$ en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;
e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 39e of 39f, tweede lid, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
f. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn.”

16. De ACM stelt jaarlijks de tarieven vast die de netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten en het verzorgen van een aansluiting en aansluitpunt (hierna: tarievenbesluit).¹⁰ Dit tarievenbesluit bevat de tarieven die afnemers van gas ten hoogste moeten betalen.
17. Sinds 1 juli 2011 is de ACM bevoegd om de begininkomsten van een netbeheerder aan te passen wanneer de begininkomsten afwijken van het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is.¹¹ Deze bevoegdheid is vastgelegd in artikel 81c, vierde lid, van de Gaswet. Dit artikel luidt:

“4. Indien de totale inkomsten aan het begin van de periode, bedoeld in artikel 81, eerste lid, niet in overeenstemming zijn met het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is, kan de Autoriteit Consument en Markt bij de toepassing van de formule, genoemd in artikel 81b, eerste lid, onderdeel d, in plaats van TIt-1, de totale inkomsten vaststellen op het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is.”

4 Begininkomsten 2016

18. In het methodebesluit heeft de ACM het kader neergelegd om te bepalen of zij gebruik maakt van haar bevoegdheid – als bedoeld in artikel 81c, vierde lid, van de Gaswet – om de begininkomsten gelijk te stellen aan de efficiënte kosten. Het toetsingskader voor de begininkomsten bestaat uit twee toetsen: de toepassingsvoorwaarde en de aanleidingstoets. De uitkomsten van deze toetsen volgen uit het x-factormodel. Dit is uitgewerkt in Bijlage 1 van dit besluit.
19. De toepassingsvoorwaarde houdt in dat er op sectorniveau een verschil bestaat tussen de inkomsten op basis van de wettelijke formule en de efficiënte kosten in het beginpunt. Uit het x-factormodel volgt dat de inkomsten op basis van de wettelijke formule € 186.588.219 lager zijn dan de efficiënte kosten in het beginpunt. Hiermee is aan de toepassingsvoorwaarde voldaan.

¹⁰ Artikel 81c, eerste lid, van de Gaswet.

¹¹ *Stb.* 2010, nr. 810.

20. Er is aan de aanleidingstoets voldaan als er bij de netbeheerders sprake is van een over- of onderrendement. Er is sprake van een over- of onderrendement wanneer de sectorinkomsten hoger of lager zijn dan de sectorkosten (inclusief een redelijk rendement). Uit het x-factormodel volgt dat de sectorinkomsten € 186.588.219 lager zijn dan de sectorkosten. Hiermee is aan de aanleidingstoets voldaan.
21. Op basis van bovenstaande stelt de ACM de begininkomsten vast op basis van de efficiënte kosten.

5 Wijzigingen

22. Hieronder licht de ACM de wijzigingen in de rekenvolumina en x-factoren toe. De wijzigingen zijn het gevolg van (1) de uitspraak van het CBb van 28 november 2019 en (2) onjuistheden in gehanteerde gegevens.
23. Voor een gedetailleerde cijfermatige uitwerking van deze wijzigingen verwijst de ACM naar de berekening van de x-factor en de rekenvolumes die is te vinden op www.acm.nl. Deze berekening is onderdeel van het onderhavige besluit.

5.1 Uitspraak CBb van 28 november 2019

24. De ACM heeft in het gewijzigde methodebesluit voor netbeheerders gas van 24 januari 2019 de WACC opnieuw vastgesteld. Volgens artikel 8:69, eerste lid, van de Awb mag degene die beroep instelt daardoor niet slechter af zijn dan hij was geweest zonder het instellen van beroep. Dit wordt ook wel het verbod op reformatio in peius genoemd.
25. Om de vraag te kunnen beantwoorden of het verbod op reformatio in peius is geschonden, heeft de ACM in de gewijzigde methodebesluiten bepaald dat zij moet nagaan in hoeverre de netbeheerder per saldo als gevolg van alle wijzigingen van het methodebesluit in een slechtere positie komt te verkeren. Het CBb heeft echter in zijn uitspraak van 28 november 2019 geoordeeld dat deze aanpak in strijd is met het verbod van reformatio in peius en heeft het gewijzigde methodebesluit vernietigd, voor zover hierin is bepaald dat de ACM voor 2021 een andere WACC mag hanteren dan 3,0%. Vervolgens heeft het CBb zelf in de zaak voorzien door vast te stellen dat de WACC voor 2021, inclusief de WACC voor 2021 waar enkel sprake is van nieuw vermogen, 3,0% bedraagt.¹²
26. Dit betekent dat de ACM uit moet gaan van een reële WACC van 3,0% in 2021. De WACC in 2016 in het gewijzigde methodebesluit is niet in strijd met het verbod van reformatio in peius. Dit betekent dat de ACM uitgaat van een reële WACC bestaand vermogen van 4,5% en een

¹² CBb 28 november 2019. ECLI:NL:CBB:2019:636, r.o. 3 en 4.

reële WACC nieuw vermogen van 3,8% in 2016. De WACC in de tussenliggende jaren bepaalt de ACM aan de hand van ene lineaire ingroei tussen de WACC 2016 en de WACC 2021.

5.2 Onjuistheden in gehanteerde gegevens

27. Bij de eerdere berekening en vaststelling van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina is van onjuiste of onvolledige gegevens uitgegaan. Deze gegevens komen voort uit de informatie die de ACM jaarlijks bij de netbeheerders opvraagt (de zogenaamde reguleringsdata). De informatie dient te worden aangeleverd conform de door de ACM vastgestelde Regulatorische Accountingsregels, begeleid door een accountantsverklaring. Aangezien de ACM constateert dat enkele onjuiste of onvolledige gegevens zijn gehanteerd bij de eerdere vaststelling van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina, corrigeert de ACM in het onderhavige besluit voor deze gebleken onjuistheden.

Onjuistheden in operationele kosten Enexis over 2015

28. In de eerder aangeleverde reguleringsdata van Enexis B.V. (hierna: Enexis) voor 2015 bleken enkele onjuistheden te zitten. Op 18 september 2017 heeft Enexis de ACM geïnformeerd over een correctie van de post personeelskosten etc. (Personeelskosten, uitbesteed werk en andere externe kosten), welke de verdeling van operationele kosten tussen elektriciteit, gas en de meetdomeinen verandert. De ACM heeft Enexis verzocht om nieuwe modules over 2015 aan te leveren waarin deze fouten zijn gecorrigeerd. Op 17 november 2017 en 19 november 2018 heeft Enexis gecorrigeerde modules over 2015 aangeleverd waarin deze gegevens zijn gecorrigeerd. De ACM herstelt de eerdere onjuistheden in onderhavig besluit.

Onjuiste toekenning van operationele kosten aan domeinen Stedin over 2015

29. Op 12 mei 2017 heeft Stedin Netbeheer B.V. (hierna: Stedin) de ACM geïnformeerd over een materiële fout in de reguleringsdata over 2015. De ACM heeft Stedin verzocht om aangepaste modules voor de reguleringsdata over 2015, een nadere toelichting op de geconstateerde verschuiving en een brief aan het management van de ACM te versturen. Op 18 mei 2017 heeft Stedin nieuwe modules aangeleverd waarin deze fouten zijn gecorrigeerd. Op 17 februari 2020 heeft de ACM bij Stedin tevens een nieuwe accountantsverklaring voor de aangepaste reguleringsdata over 2015 opgevraagd. Op 3 juli 2020 heeft Stedin de gecorrigeerde modules over 2015 inclusief een nieuwe accountsverklaring aangeleverd. In deze modules corrigeert Stedin de post personeelskosten etc. (personeelskosten, uitbesteed werk en andere externe kosten), welke de verdeling van operationele kosten tussen elektriciteit en gas verandert. De ACM herstelt de eerdere onjuistheden in de gegevens van Stedin in onderhavig besluit.

Onjuistheden in de gebruikte gegevens voor berekening bijschatting kosten gasaansluitdienst

30. In de x-factorbesluiten voor de regionale netbeheerders gas voor de reguleringsperiode 2017-2021 heeft de ACM een bijschatting gemaakt voor de extra kapitaalkosten voor de vervanging

van gasaansluitingen. Naar nu blijkt is daarbij gebruik gemaakt van een onjuiste hoogte van de totale afschrijvingen op de GAW in 2013, 2014 en 2015 van gasaansluitingen. De ACM herstelt dit in onderhavig besluit.

6 Relatie tot tariefbesluiten

31. De ACM is voornemens om bij de vaststelling van de tarieven gebruik te maken van de nacalculatiebevoegdheid bedoeld in artikel 81c, tweede lid onderdeel b, van de Gaswet, om de gevolgen van deze wijziging te verrekenen in toekomstige tarieven.

7 Dictum

32. De Autoriteit Consument en Markt maakt gebruik van haar bevoegdheid als bedoeld in artikel 81c, vierde lid, van de Gaswet om de begininkomsten voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 van Zebra Gasnetwerk B.V. vast te stellen ter hoogte van de efficiënte kosten. De begininkomsten van Zebra Gasnetwerk B.V. zijn gelijk aan € 5.174.826.
33. De Autoriteit Consument en Markt stelt de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel a van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 voor Zebra Gasnetwerk B.V. vast op 2,51 per jaar.
34. De Autoriteit Consument en Markt stelt de kwaliteitsterm als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel b van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 voor Zebra Gasnetwerk B.V. vast op 0,00 per jaar.
35. De Autoriteit Consument en Markt stelt de rekenvolumina als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel c van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 voor Zebra Gasnetwerk B.V. vast overeenkomstig Bijlage 2 bij dit besluit.
36. Dit besluit wordt gepubliceerd op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt (www.acm.nl).

Den Haag, 17 augustus 2020

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

drs. F.E. Koel
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In het bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Bijlage 1

Bijlage 1

Deze tabel bevat een overzicht van de gehanteerde gegevens (op hoofdlijnen) om te komen tot vaststelling van de x-factor voor de regionale netbeheerders gas.

Resultaten x-factor en q-factor gas	Eenheid	Sector	Coteq	Enduris	Enexis	Liander	RENDO	Stedin	Westland	Zebra	
Gegevens berekening x-factor en totale inkomsten											
Begininkomsten 2016	EUR, pp 2016		1.095.289.258	20.487.191	28.978.030	334.771.367	385.758.606	17.302.363	286.427.922	16.388.953	5.174.826
Eindinkomsten 2021	EUR, pp 2021		1.068.150.665	19.913.285	28.199.281	325.402.000	377.521.957	16.909.556	279.638.300	15.722.565	4.843.721
X-factor				1,76	1,74	1,76	1,63	1,65	1,67	2,02	2,51
Overige parameters											
WACC BI 2016	%		4,5%								
WACC EI 2021	%		3,0%								
WACC nieuw vermogen 2016	%		3,8%								
WACC nieuw vermogen 2021	%		3,0%								
Samengestelde Output (SO)											
SO	#		911.121.435	17.723.083	24.795.433	287.925.810	311.877.815	13.071.033	236.186.896	14.366.540	5.174.826
Aandeel SO	%		100,0%	1,9%	2,7%	31,6%	34,2%	1,4%	25,9%	1,6%	0,6%
Productiviteitsverandering											
				PV 2013	PV 2014	PV 2015					
Jaarlijkse productiviteitsverandering (2013-2015)	%			-2,65%	-0,06%	-2,83%					
Inschatting productiviteitsverandering 2016-2021	%		-0,02%								
Extra kapitaalkosten aansluitdienst											
Extra kapitaalkosten AD 2016	EUR, pp 2016		9.907.730								
Extra kapitaalkosten AD 2021	EUR, pp 2021		33.484.779								

Bijlage 2

Rekenvolumes TD 2017-2021	Eenheid	Rekenvolume Zebra
Kleinverbruik (t/m 40 m3/h)		
Vastrecht (TOVT)	#	
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc)	#	
Profielgrootverbruik (>40 m3/h)		
Vastrecht (TOVT)	#	
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc)	#	
Telemetriegrootverbruik (< 16 bar)		
Vastrecht (TOVT)	#	
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc) lage druk	#	
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc) hoge druk	#	
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc) standaard	#	
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc) gestandaardiseerd	#	
Extra hoge druk (>= 16 bar)		
Vastrecht (TOVT)	#	8
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc)	#	352.548

Rekenvolumes AD 2017-2021	Eenheid	Rekenvolume Zebra
Periodieke Aansluitvergoeding aansluitingen t/m 40 m3/h		
Lage druk aansluitingen		
0 t/m 10 m3(n)/h	#	
10 t/m 16 m3(n)/h	#	
16 t/m 25 m3(n)/h	#	
25 t/m 40 m3(n)/h	#	
Hoge druk aansluitingen		
0 t/m 10 m3(n)/h	#	
10 t/m 16 m3(n)/h	#	
16 t/m 25 m3(n)/h	#	
25 t/m 40 m3(n)/h	#	
Periodieke Aansluitvergoeding aansluitingen groter dan 40 m3/h		
Lage druk aansluitingen		
40 t/m 65 m3(n)/h	#	
65 t/m 100 m3(n)/h	#	
100 t/m 160 m3(n)/h	#	
160 t/m 250 m3(n)/h	#	
250 t/m 400 m3(n)/h	#	
400 t/m 650 m3(n)/h	#	
650 t/m 1000 m3(n)/h	#	
1000 t/m 1600 m3(n)/h	#	
1600 t/m 2500 m3(n)/h	#	
vanaf 2500 m3(n)/h	#	
Hoge druk aansluitingen		
40 t/m 65 m3(n)/h	#	
65 t/m 100 m3(n)/h	#	
100 t/m 160 m3(n)/h	#	
160 t/m 250 m3(n)/h	#	
250 t/m 400 m3(n)/h	#	
400 t/m 650 m3(n)/h	#	
650 t/m 1000 m3(n)/h	#	
1000 t/m 1600 m3(n)/h	#	
1600 t/m 2500 m3(n)/h	#	
vanaf 2500 m3(n)/h	#	
Extra hoge druk aansluitingen		
vanaf 40 m3(n)/h	#	8

Bijlage 2

Bijdragen Eenmalige Aansluitvergoeding t/m 40 m3(n)/h - aansluiting t/m 25 meter

Lage druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	#	
10 t/m 16 m3(n)/h	#	
16 t/m 25 m3(n)/h	#	
25 t/m 40 m3(n)/h	#	

Hoge druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	#	
10 t/m 16 m3(n)/h	#	
16 t/m 25 m3(n)/h	#	
25 t/m 40 m3(n)/h	#	

Bijdragen Eenmalige Aansluitvergoeding t/m 40 m3(n)/h - meerlengte > 25 meter

Lage druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	#	
10 t/m 16 m3(n)/h	#	
16 t/m 25 m3(n)/h	#	
25 t/m 40 m3(n)/h	#	

Hoge druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	#	
10 t/m 16 m3(n)/h	#	
16 t/m 25 m3(n)/h	#	
25 t/m 40 m3(n)/h	#	

Bijdragen Eenmalige Aansluitvergoeding > 40 m3(n)/h

Lage druk aansluitingen

40 t/m 65 m3(n)/h	#	
65 t/m 100 m3(n)/h	#	
100 t/m 160 m3(n)/h	#	
160 t/m 250 m3(n)/h	#	
250 t/m 400 m3(n)/h	#	
400 t/m 650 m3(n)/h	#	
650 t/m 1000 m3(n)/h	#	
1000 t/m 1600 m3(n)/h	#	
1600 t/m 2500 m3(n)/h	#	
vanaf 2500 m3(n)/h	#	

Hoge druk aansluitingen

40 t/m 65 m3(n)/h	#	
65 t/m 100 m3(n)/h	#	
100 t/m 160 m3(n)/h	#	
160 t/m 250 m3(n)/h	#	
250 t/m 400 m3(n)/h	#	
400 t/m 650 m3(n)/h	#	
650 t/m 1000 m3(n)/h	#	
1000 t/m 1600 m3(n)/h	#	
1600 t/m 2500 m3(n)/h	#	
vanaf 2500 m3(n)/h	#	

Extra hoge druk aansluitingen

vanaf 40 m3(n)/h	#	-
------------------	---	---